

zaaknummer 2011T394(1)

2 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van Fraters CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 21 september 2011. Op 2 november 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Algemene Overste Fraters CMM.

Op 6 februari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur en door [naam], vertrouwenspersoon. Namens de Congregatie is verschenen [naam] voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. In 1953 ging klager naar school op de [naam]school in [plaats]. Aldaar kwam klager in de klas bij aangeklaagde. Aangeklaagde wist met klager een vertrouwensband op te bouwen. Dat contact tussen klager en aangeklaagde werd door aangeklaagde langzaam uitgebouwd. Het

misbruik begon met het betasten van klager door aangeklaagde. Aangeklaagde wilde dat klager ook hem betastte, maar dat wilde klager niet. Op een dag moest klager zich uitkleden, zodat aangeklaagde kon controleren of hij zich wel goed had gewassen. Klager moest op zijn buik gaan liggen en is toen anaal verkracht door aangeklaagde. Hij voelde een vreselijke pijn aan zijn anus en het bloed liep langs zijn benen naar beneden. Klager voelde zich heel vies. Hij is naar huis gegaan en heeft zijn ouders verteld wat er was gebeurd.

2.2. Na het seksueel misbruik heeft klager (opnieuw) geprobeerd een einde te maken aan zijn leven door ophanging. Klager heeft het gevoel dat zijn jeugd hem is afgenomen door het misbruik. Hij had geen zelfvertrouwen meer. Daarnaast heeft klager zich altijd erg schuldig gevoeld naar zijn ouders toe. Tegen zijn vrouw en kinderen heeft klager nooit durven praten over het misbruik. In het fysieke contact met zijn kinderen heeft hij zich altijd belemmerd gevoeld. Hij heeft zijn kinderen nooit kunnen knuffelen en voelde zich erg geremd in de omgang met hen. Klager is sinds 2009 onder behandeling bij [instelling], een instantie voor hulp na onvrijwillige seks en misbruik, om het misbruik te verwerken.

2.3. Klager wenst met zijn klacht gerechtigheid en genoegdoening te bereiken. Hij wil graag erkenning van de kerk. Daarnaast wil klager aanspraak maken op een schadevergoeding. Klager hoopt met deze klacht de gebeurtenissen uit het verleden af te kunnen sluiten.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit circulaire's en richtlijnen uit het verleden kan worden opgemaakt dat het bestuur van de congregatie weet had van mogelijke misstanden en de fraters werden daar ook voor gewaarschuwd. Er zijn echter geen aanwijzingen gevonden dat het bestuur van de congregatie weet had van seksueel misbruik door aangeklaagde. In het dossier van aangeklaagde zijn daarover geen gegevens te vinden. Evenmin zijn er andere klachten bekend tegen aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. De Overste stelt dat de congregatie, mocht aangenomen worden dat het misbruik heeft plaatsgevonden, het leed van klager wil erkennen en haar oprechte verontschuldiging wil aanbieden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen de verklaringen van de huisarts en van [instelling] de klacht. Uit deze verklaringen blijkt dat klager zich in 2010 tot zijn huisarts en in 2009 tot [instelling] heeft gewend in verband met het seksuele misbruik door aangeklaagde. Daarbij acht de Klachtencommissie van belang dat beide hulpverleners aangeklaagde in hun verklaring bij name noemen.

Ook wordt de gestelde anale verkrachting door de huisarts op grond van de later noodzakelijk gebleken medische behandeling, mogelijk geacht. In het licht van het overige misbruik is de Klachtencommissie dan ook van oordeel dat ook die verkrachting aannemelijk moet worden geacht.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 10 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen had moeten kunnen stellen..

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door reeds in zijn reactie op het klaagschrift alsmede ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klager om schadevergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van Fraters CMM de klacht gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 2 mei 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.A.M. Hendriks en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van Fraters CMM en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.